

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Procedūru termiņi

Procedūru termiņi

Francija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Francijas tiesību aktos papildus tā saucamajiem procesuālajiem termiņiem (*délais de procédure*) ir paredzēti "noilguma termiņi" (*délais de prescription*) un "ierobežojuma termiņi" (*délais de forclusion*).

Noilguma termiņi (*délais de prescription*) ir laika periodi, kuru beigās persona iegūst tiesības attiecībā uz īpašumu (*délai de prescription acquisitive*) vai tiesību subjekts zaudē savas tiesības, jo nav tās izmantojis (*délai de prescription extinctive*). Noilguma termiņus var pārtraukt (*suspendu*) vai apturēt (*interrompu*): ja termiņš tiek pārtraukts un pārtraukšanas iemesls pēc tam izbeidzas, termiņa skaitīšana tiek turpināta; ja termiņš tiek apturēts un apturēšanas iemesls pēc tam izbeidzas, termiņa skaitīšana tiek sākta no jauna.

Ierobežojuma termiņi (*délais de forclusion*) ierobežo laika periodu, kurā iespējams veikt darbību. Tie atbilst Anglijas vispārējo tiesību jēdzienam "prasības celšanas termiņš". Ierobežojuma termiņus nevar pārtraukt. Parasti tos nevar arī apturēt, tomēr saskaņā ar Civilkodeksa 2241. un 2244. pantu noteiktas darbības, piemēram, tiesas pavēste, aresta uzlikšana vai cits izpildes pasākums, aptur šos termiņus.

Procesuālie termiņi (*délais de procédure*) ir termiņi, kas attiecas uz tiesvedību, kad tā ir uzsākta. Tos nosaka vai piemēro tiesa. Atšķirībā no ierobežojuma termiņiem, tie nepārtrauc tiesvedību. Šos termiņus nevar pārtraukt vai apturēt.

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

Saskaņā ar pašlaik spēkā esošajiem tiesību aktiem svētku dienas ir:

svētdienas;

1. janvāris;

Otrās Lieldienas;

1. maijs;

8. maijs;

Debesbraukšanas diena;

Svētā Gara diena;

14. jūlijs;

Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētki (15. augusts);

Visu svēto diena (1. novembris);

11. novembris;

Ziemassvētki (25. decembris).

Noteiktās vietās (noteiktos departamentos (*départements*) un teritoriālajās kopienās (*communes territoriales*)) ir noteiktas svētku dienas verdzības atcelšanas atzīmēšanai: 27. maijs Gvadalupe, 10. jūnijs Franču Gviānā, 22. maijs Martinikā, 20. decembris Reinjonā un 27. aprīlis Majotā.

Elzasas-Mozeles departamentos svētku diena ir arī 26. decembris un Lielā Piektdiena.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

Kopš ir stājies spēkā 2008. gada 17. jūnija Likums Nr. 2008-561 (kurā iekļauti pārejas noteikumi), noilguma termiņš, pēc kura saskaņā ar vispārējām tiesībām tiek zaudētas tiesības, ir pieci gadi (iepriekš — 30 gadi).

Taču šim principam ir vairāki izņēmumi, jo īpaši civiltiesiskās atbildības prasībās saistībā ar notikumiem, kuru rezultātā ir nodarīts fizisks kaitējums, kurās noilguma termiņš ir 10 gadi no sākotnējā kaitējuma vai apstākļu pasliktināšanās konstatēšanas brīža, vai prasībās saistībā ar tiesībām uz nekustamo īpašumu, kurās noilgums ir 30 gadi.

Ierobežojuma termiņu un procesuālo termiņu ilgums atšķiras atkarībā no lietas būtības un procedūras.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Attiecībā uz procesuālajiem termiņiem saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 640. pantu, ja darbība vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, periods tiek skaitīts no dienas, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu.

Uz noilguma un ierobežojuma termiņiem attiecas tas pats noteikums, kam piemēro arī īpašus nosacījumus. Piemēram, saskaņā ar Civilkodeksa 2226. pantu civiltiesiskās atbildības prasībās saistībā ar fizisku kaitējumu noilgums iestājas 10 gadus pēc dienas, kurā ir paziņots par sākotnējo kaitējumu vai apstākļu pasliktināšanos.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 664. panta 1. punktu, ja dokumentu izsniedz tiesu izpildītājs (*huissier*), iesniegšanas datums ir datums, kurā dokuments ir izsniegts personiski adresāta mājās vai dzīvesvietā, vai datums, kurā tiesu izpildītājs ir sagatavojis oficiālo ziņojumu, kurā minētas darbības, kas veiktas, lai atrastu adresātu. Ja dokuments tiek izsniegts elektroniski, iesniegšanas datums un laiks atbilst datumam un laikam, kurā dokuments ir nosūtīts adresātam. Ja dokuments tiek izsniegts pa pastu, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 668. un 669. pantu izsniegšanas datums attiecībā uz sūtītāju ir vēstules izsūtīšanas datums un attiecībā uz adresātu — vēstules saņemšanas datums. Izsūtīšanas datums ir redzams uz pasta nodaļas pasta zīmoga. Saņemšanas datums ir datums, kas norādīts uz saņemšanas apliecinājuma (*récépissé*), vai datums, kurā adresāts parakstījies par saņemšanu (*émargement*). Ja dokuments tiek nosūtīts ierakstītā vēstulē kopā ar piegādes apliecinājuma veidlapu (*avis de réception*), saņemšanas datums ir datums, ko norādījis pasta pakalpojumu sniedzējs, kad vēstule ir nodota adresātam.

Izņēmuma kārtā Civilprocesa kodeksa 647. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tiesas pavēles izsniegšanas datums aizjūras departamentos, Jaunkaledonijā un ārvalstīs attiecībā uz sūtītāju ir datums, kurā tiesu izpildītājs vai tiesas kanceleja (*greffe*) ir izsūtījis tiesas pavēli, vai datums, kurā to saņēmis atbildīgā prokuratūra (*parquet*).

6 Ja termiņa rītējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts dienās, darbības, notikuma, lēmuma pieņemšanas vai izsniegšanas diena, kas nosaka termiņa sākumu, netiek iekļauta aprēķinā.

Izsniegšanas veids neietekmē termiņa sākumu. Taču, ja dokuments nav izsniegts personiski, saskaņā ar atsevišķiem noteikumiem termiņa sākumu var atlikt līdz datumam, kurā dokuments ir faktiski paziņots personai, vai datumam, kurā tiek veikti izpildes pasākumi, pamatojoties uz attiecīgo dokumentu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītājā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 642. pantu termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai. Tas nozīmē, ka termiņa aprēķinā tiek iekļautas svētdienas un svētku dienas, taču tas tiek pagarināts, ja tā beigas paredzētas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 641. pantu, ja termiņš ir izteikts mēnešos vai gados, tas beidzas termiņa pēdējā mēneša attiecīgajā datumā vai pēdējā gada mēnesī, kas sakrīt ar mēnesi, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu. Ja attiecīgajā mēnesī tādas dienas nav, termiņš beidzas attiecīgā mēneša pēdējā dienā.

Ja termiņš ir izteikts mēnešos un dienās, vispirms tiek skaitīti mēneši un pēc tam dienas.

Civilprocesa kodeksa 642. panta noteikums (sk. iepriekšējo jautājumu) attiecas uz visiem termiņiem neatkarīgi no tā, vai tie izteikti dienās, mēnešos vai gados.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

Kā izskaidrots iepriekš, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 642. pantu visi termiņi beidzas pēdējā dienā plkst. 24.00, ja vien termiņš netiek pagarināts saistībā ar to, ka pretējā gadījumā tas sakrīt ar sestdienu, svētdienu, svētku dienu vai brīvdiesu.

Kā izskaidrots iepriekš, visus termiņus sāk skaitīt no brīža, kurā notikusi darbība, notikums, lēmuma pieņemšana vai izsniegšana, kas nosaka termiņa sākumu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

Kā izskaidrots iepriekš, termiņš, kas beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, tiek pagarināts līdz nākamajai darbdienai.

Brīdis, no kura termiņu sāk skaitīt, ir obligāti noteikts vai nosakāms. Šaubu gadījumā to var noteikt tiesa. Termiņa pagarinājums līdz nākamajai darbdienai attiecas uz visām lietām un visām procedūrām.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 643. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas Francijas pamatteritorijā, ierašanās (*comparution*) termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai (*appel*), iebilduma iesniegšanai (*opposition*), sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai (*révision*) un apelācijas sūdzības iesniegšanai par noteiktiem tiesību aktu elementiem kasācijas tiesā (*recours en cassation*) tiek pagarināti par:

vienu mēnesi personām, kuras dzīvo aizjūras departamentā, teritorijā vai kopienā;

diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 644. pantu, ja prasība tiek celta tiesā, kas atrodas aizjūras kopienā, kas tajā ir norādīta, ierašanās termiņi, termiņi parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai, iebilduma iesniegšanai un sprieduma pārskatīšanas prasības iesniegšanai tiek pagarināti par:

vienu mēnesi personām, kuras nedzīvo teritoriālajā kopienā, kurā attiecīgajai tiesai ir jurisdikcija;

diviem mēnešiem personām, kuras dzīvo ārvalstīs.

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Parasti saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 538. pantu termiņš parastās apelācijas sūdzības iesniegšanai ir viens mēnesis strīdus lietās vai 15 dienas bezstrīdus lietās. Tomēr saskaņā ar vairākiem citiem noteikumiem šajā ziņā ir vairāki izņēmumi. Piemēram, termiņš šādas apelācijas sūdzības iesniegšanai ir 15 dienas gadījumos, kad ir pieņemti rīkojumi pagaidu neregulējuma tiesvedībā, izpildes tiesas lēmumi, bāriņtiesas lēmumi, nepilngadīgo lietu tiesas lēmumi izglītības atbalsta jautājumos u. c.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Steidzamās lietās tiesas var sāīsināt ierašanās termiņus un var atļaut sākotnējā tiesas pavēstē norādīt fiksētu datumu tiesas sēdei, kurā lieta tiek izskatīta pēc būtības. Tiesas var arī atlikt lietas izskatīšanu uz vēlāku datumu, lai tajā varētu ierasties abas puses.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 647. pantu, ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur tā gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, izsniedz attiecīgajai personai personiski vietā, kur vietējie iedzīvotāji negūtu labumu no šāda pagarinājuma, ir pieļaujami tikai tādi pagarinājumi, no kuriem labumu gūst vietējie iedzīvotāji.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Noilguma vai ierobežojuma termiņa beigas nozīmē, ka tiek zaudētas tiesības celt prasību un lietā ir iestājies noilgums; pieteikums tiek atzīts par nepieņemamu, neizvērtējot tā būtību.

Likumā paredzēta vai tiesas noteikta procesuālā termiņa gadījumā sods par termiņa neievērošanu ir atkarīgs no termiņa nozīmes un veicamās darbības veida. Ja netiek ievērots ierašanās termiņš, tiek anulēts spriedums, kas izdots pirms termiņa beigām, ja atbildētājs nav ieradies. Pušu rūpības pienākuma neievērošana parasti tiek sodīta ar izņemšanu no lietu saraksta. Ja procesuālā darbība netiek veikta laikā, tā tiek atzīta par spēkā neesošu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Nav pieejami tādi līdzekļi, kas ļauj atjaunot nokavētās tiesības vērsties tiesā, kas ir juridiskas sekas tam, ka ir beidzies noilguma vai ierobežojuma termiņš. Taču, ja tas ir paredzēts likumā, tiesai ir iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, kas radies saistībā ar termiņa neievērošanu. Civilprocesa kodeksa 540. pantā ir paredzēta iespēja daļēji atcelt ierobežojumu, ja nav ievērots termiņš, kurā pārsūdzēt aizmugurisku spriedumu vai spriedumu par aizstāvētu darbību, ja puse no tās neatkarīgu apstākļu dēļ nav uzzinājusi par spriedumu laikus, lai varētu to pārsūdzēt, vai nav spējusi rīkoties.

Tiesas lēmumu par procesuālas darbības anulēšanu var pārsūdzēt, vai arī var pieprasīt tā atcelšanu (*rétractation*). Turklāt ar šādu anulēšanu tiek izbeigta notiekoša tiesvedība, taču tiesības celt prasību netiek ietekmētas. Tas nozīmē, ka var iesniegt jaunu pieteikumu, ja vien nav iemesla tiesvedības pārtraukšanai, piemēram, ja ir beidzies ierobežojuma termiņš.

Lēmumu izņemt lietu no lietu saraksta nevar pārsūdzēt. Tomēr pati izņemšana neietekmē tiesības celt prasību. Noilguma un ierobežojuma termiņi tiek apturēti, ja tiek izsniegta tiesas pavēste. Izņemšana no lietu saraksta pārtrauc lietas izskatīšanu, bet pārtraukumu var apturēt, ja tiek iesniegts pieteikums atkārtoti reģistrēt lietu sarakstā.

Saistīti materiāli

[Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss \(franču valodā\)](#)

[Legifrance tīmekļa vietne — Civilprocesa kodekss angļu un spāņu valodā](#)

[Legifrance tīmekļa vietne — oficiālās brīvdienas](#)

Lapa atjaunināta: 23/07/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas

Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.